

49.08
 ๖๑๑๗
 ๖-๘

การอ่านสภาพจิตของผู้ต้องขังจากภาพวาด

เลิศศิริร์ บวรกิตติ
 นพวรรณ บัวทอง
 ศิเรมอร บุญงาม

งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย สัญญาเลขที่
 ๒๒๕/๒๕๕๒ จากงบประมาณรายได้
 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ปี พ.ศ. ๒๕๕๒

ในบทเดียวกันนี้ ได้มีการอ้างถึงนักสังคมสงเคราะห์ชื่อ Ernst Federn ที่ผ่านการอบรมด้านจิตวิเคราะห์และทำงานในระบบทันตกรรมกับนักโทษ ได้สังเกตความสัมพันธ์ระหว่างงานศิลปะกับพยาธิสภาพในจิตใจ ซึ่งเป็นแรงกระตุ้นให้ผู้ศึกษาสนใจทำการศึกษาวิจัยในครั้งนี้. ในบริบทด้านการแสดงออกของอารมณ์ความรู้สึกที่อยู่ในส่วนลึกของจิตใจที่แสดงออกโดยสัญลักษณ์ในงานศิลปะนั้นเป็นผู้บรรยายอยู่ประปราย^{๑๙} เช่น

“...งานศิลปะไม่เพียงแต่สร้างอารมณ์สุนทรีย์แก่ผู้ชม ยังทำให้ประจักษ์ถึงความประทับพระราชหฤทัยที่ทรงมีต่อบุคคล สิ่งของ หรือสภาพการณ์ต่างๆ ที่ทรงพบเห็น...ภาพชายชราที่ยิ้มรับเสด็จด้วยสีหน้าและแววตาที่ปลาบปลื้มและกระตือรือร้นเป็นตัวอย่างที่ชัดเจนของการถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกด้วยสื่อศิลปะ...” (กุสุมา รักขมณี, ๒๕๔๕)^{๒๐}.

“...พระองค์ทรงระบายสีอย่างศิลปินสมัยใหม่ที่ทรงสะท้อนอารมณ์ความรู้สึกนึกคิดการแสดงออกด้วยสี การสร้างโครงสร้างพื้นภาพขึ้นใหม่ การแสดงภาพจิตใต้สำนึกหรือพลังจิตใต้สำนึก...ภาพเหมือนผีพระหัตถ์ที่ทรงใช้สีเป็นสื่อแสดงออกอย่างที่พระองค์ทรงปรารถนา สีคือการแสดงออก สีคือเสรีภาพ สีแสดงมิติในตัวของมันเอง...ภาพเขียนแนวแสดงออกนิยมมุ่งแสดงอารมณ์ความรู้สึกภายในด้วยสาระที่เกี่ยวกับสังคม การระบายสีและการใช้สีรุนแรงตรงไปตรงมา นิยมระบายสีทับซ้อน เพื่อแสดงความรู้สึกลึกๆ...ภาพแนวศิลปะเหนือจริงพัฒนาขึ้นมาในยุโรป พร้อมกับแนวคิดจิตวิทยาจิตวิเคราะห์...ศิลปะเหนือจริงมุ่งสะท้อนภาพความเก็บกด (ภายในระดับอัตตา และอัตตาดิบ) ภาพความจริงจากระดับจิตใจได้สำนึก จิตไร้สำนึก ความฝันที่คนเราพยายามซ่อนเร้นไว้ด้วยระดับจิตสำนึก ซึ่งแสดงศิลปกรรมจริยธรรมในสังคม...ภาพแนวสัญลักษณ์นิยม รวมทั้งการใช้สีแสดงสัญลักษณ์หรือความคิดบางประการ เป็นภาพในเชิงอุปมา ที่ผู้ชื่นชมจะตีความไปตามสภาพการสื่อสารความคิดในสังคมและประสบการณ์ส่วนตัว...ภาพแนวอารมณ์นิยมเป็นภาพผลงานศิลปะที่มุ่งแสดงออกทางอารมณ์...ใช้สีเพื่อแสดงความรู้สึกของอารมณ์ภายใน จิตวิทยาที่เกิดจากประสบการณ์ในชีวิตและในสังคม เนื้อหาสาระบนพื้นภาพตอบสนองอารมณ์ของ

ตนเอง...ภาพแนวแอบสแตรกเอกซ์เพรสชันนิซึม ศิลปินใช้ “พลัง” จากความเก็บกด ไม่ใช่ “ภาพ” จากความเก็บกด แสดงออกอย่างเปิดเผยตรงไปตรงมา...” (วิรุณ ตั้งเจริญ, ๒๕๔๕)^{๒๑}.

“...ประสบการณ์ได้กระหน่ำความรู้สึกในจิตใจ จึงถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดผ่านงานศิลปะออกมา...ผลงานศิลปะ...ถือเป็นการแสดงความรู้สึกนึกคิดของคนรุ่นใหม่ที่มีต่อสังคม...” (นิรนาม, ๒๕๔๘)^{๒๒}

โดยที่ผู้วิจัยเลิศศิริ บวรกิตติ เคยมีประสบการณ์ด้านการแสดงออกทางศิลปะของเด็กอายุ ๙-๑๐ ปี^{๒๓} และกับเด็กเยื่ออุบัติภัยธรรมชาติ^{๒๔} จึงสนใจที่จะทำการศึกษาต่อไปด้วยจุดประสงค์ให้เป็นงานต่อยอดเพื่อได้รับความรู้กว้างออกไปอีกระดับหนึ่ง เช่น ปัจจัยด้านสันดานแต่กำเนิด, ปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่เป็นสาเหตุหรือสิ่งจูงใจ และปัจจัยพฤติกรรม โดยหวังว่าจะสามารถนำข้อมูลความรู้ไปประยุกต์ในศิลปกรรมบำบัดต่อไป.

ระเบียบวิธีศึกษา

ระยะเวลา ผู้ต้องขังทำงานศิลปะเป็นเวลา ๑๐ ครั้ง ครั้งละ ๑ ชั่วโมง ๖ ครั้งแรกเป็นการสอนวาดเขียน และ ๔ ครั้งหลังให้วาดภาพระบายสีอย่างอิสระต่อเนื่องกัน ซึ่งงานภาพ ๔ ครั้งหลังนี้เป็นวัสดุวิจัยที่นำมาวิเคราะห์.

ประชากรศึกษา ผู้ต้องขังในเรือนจำลาดยาวที่ได้รับการติดต่อสอบถามความสมัครใจ ได้เต็มใจยินยอมรับการศึกษาคือ ๓๐ คน เป็นชาย ๒๐ คน หญิง ๑๐ คน เกณฑ์อายุ ๒๔-๕๙ ปี. ข้อมูลอื่นของประชากรที่ศึกษา แสดงอยู่ในตารางที่ ๑.

วัสดุที่ใช้ในงานศึกษา ได้แก่ ดินสอสีชอล์กน้ำมัน ปากกาเมจิกปากขนาดต่างๆ สีน้ำ สีต่างๆ และกระดาษสี.

วิธีการศึกษา (๑) การเก็บข้อมูลทางจิตวิทยาตามมาตรฐานและวิธีวิเคราะห์ทางจิตวิทยา: นักจิตวิทยาผู้ร่วมงานได้ออกแบบสัมภาษณ์ และนำไปใช้สัมภาษณ์ประชากรศึกษาทุกราย ซึ่งครอบคลุมเนื้อหาต่างๆ ดังนี้

- ประวัติส่วนตัวและครอบครัว ที่แสดงภูมิหลังเกี่ยวกับพฤติกรรมและสิ่งจูงใจประกอบอาชญากรรม ได้แก่

บ้านเกิด, เศรษฐฐานะ, การศึกษา, การดำเนินชีวิต และอาชีพ, โรคประจำตัว, การดื่มสุรา, การใช้สิ่งเสพติด, กามารมณ์, นิสัยใจคอ อัดตา ฟุ้งเฟ้อโอ้อ่า, อารมณ์ดุร้าย ชอบทะเลาะวิวาท ทำร้ายร่างกาย ตื่นเต้น ชี้กิ้ว เชื่อผีสงพระเจ้าโชคลาง มีคนในครอบครัวหรือตนเองเคยต่อโทษ (ลักษณะความผิด), ความล้มเหลวในชีวิต, และความรู้ด้านจิตรกรรม.

- นักจิตวิทยาเก็บข้อมูลสัมภาษณ์นำไปวิเคราะห์สภาพจิตที่สำคัญ ประมวลข้อมูล แล้วสรุปสภาพจิตของแต่ละบุคคล ดังแสดงในตารางที่ ๑.

(๒) การเก็บข้อมูลสภาพจิตจากภาพวาด : นักศิลปศึกษาผู้วิจัยได้นำนักศึกษาทัศนศิลป์ ๗ คนที่ได้รับการอบรมชี้แจงแนะนำวิธีดำเนินการศึกษาแล้วให้ไปคุมเผ้าการทำงานศิลปะของนักโทษผู้เข้ารับการศึกษ โดยแนะนำให้วาดเขียนภาพตามใจชอบโดยไม่มีการกำหนดหัวข้อ และให้เลือกใช้อุปกรณ์เอง. ในระหว่างการงานไม่มีการแนะนำการวาดเลย. กำหนดเวลาวาด ๓๐ นาทีถึงหนึ่งชั่วโมง สัปดาห์ละ ๑ ครั้ง เป็นเวลา ๔ สัปดาห์.

(๓) เก็บภาพวาด พร้อมลงชื่อผู้วาด และลงวันที่วาดทุกภาพ.

(๔) การวิเคราะห์ภาพโดยนักศิลปศึกษาผู้วิจัย เพื่ออ่านสภาพจิตที่แสดงออกทางภาพ โดยอาศัยประสบการณ์ส่วนตัวและอิงหลักวิเคราะห์ต่อไปนี้

- สมดุลของภาพ เช่น ภาพที่ว่างเปล่าเกินไปจนมีกระดาดเปล่าเหลือมากอาจหมายถึงความสัมพันธ์กับบุคคลไม่ราบรื่น.

- ใบหน้าและแขนขาของคนในภาพ เช่น ไม่มีหน้า ไม่มีตา หรือปาก ไม่มีแขน ไม่มีขา เป็นสัญลักษณ์แทนความรู้สึกที่มีต่อตนเองและสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่ผิดปรกติ.

- ภาพที่วาดด้วยสีดำ สีแดงมากเกินไป, วาดแล้วขีดฆ่าทิ้งหรือลงสีดำทับลงไป, ภาพที่วาดด้วยเส้นแข็งๆ เต็มไปด้วยเหลี่ยมคม, กดเส้นด้วยความรุนแรง, วาดเหมือนไม่เต็มใจวาด แสดงถึงความคับข้องทางอารมณ์ มีความกดดันทางจิตใจ.

- ภาพที่ใช้ลายเส้นเบาบาง เขียนเหมือนไม่ตั้งใจ

เขียนให้ติด อาจหมายถึงความน้อยเนื้อต่ำใจในตนเอง.

- ภาพที่วาดแล้วมองไม่ออกว่าเป็นรูปอะไรอาจหมายถึงระดับสติปัญญาที่ต่ำเกินไปได้ หรืออาจเป็นสไตล์ของเขาก็เป็นได้.

- ภาพที่วาดแล้วมีรอยลบ โดยเฉพาะส่วนที่ไม่อยากแสดง เช่น ลบตัวเองออกไปก็หมายถึงความรู้สึกไม่ดีต่อตัวเอง.

- ภาพที่ดีอยู่แล้ว แต่มีการลบแล้วลบอีกมักเป็นคนสมบูรณ์แบบที่มีความไม่มั่นคงทางอารมณ์ เพราะรู้สึกว่าจะไม่เคยมทำอะไรที่ผิดพลาด.

(๕) การวิเคราะห์ผล นำผลสรุปสภาพจิตของฝ่ายจิตวิทยาและฝ่ายศิลปะมาพิจารณาเปรียบเทียบผลวิเคราะห์ดูความสอดคล้อง, ความแตกต่าง และที่ไม่ปรากฏความผิดปกติแล้วนำไปวิจารณ์.

(๖) ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องเฉพาะภาษาไทยและงานของนักวิชาการไทยเพื่อประกอบการวิจารณ์.

ผลการศึกษา

ผลการวิเคราะห์ทางจิตวิทยา, ผลการวิเคราะห์จากภาพวาด และผลลัพธ์เปรียบเทียบความสอดคล้องหรือความแตกต่างของผลการวิเคราะห์สภาพจิตระหว่างฝ่ายจิตวิทยากับฝ่ายศิลปะ แสดงอยู่ในตารางที่ ๑.

สภาพจิตของนักโทษ ๓๐ รายที่ศึกษาสรุปได้ดังต่อไปนี้

ผลการวิเคราะห์ทางจิตวิทยา ได้แก่

๑. ปรกติ ๑ ราย (ร้อยละ ๓.๓๓) เป็นชาย ๑ คน.
๒. อารมณ์ร้อน : ชาย ๔ คน หญิง ๓ คน.
๓. ขาดความสามารถควบคุมอารมณ์ : ชาย ๑๓ คน หญิง ๖ คน.
๔. บุคลิกพึงพา ไม่มั่นใจในตนเอง : ชาย ๔ คน หญิง ๕ คน.
๕. บุคลิกเก็บกด : ชาย ๔ คน หญิง ๓ คน.
๖. วิดกกังวล : ชาย ๒ คน หญิง ๑ คน.
๗. ใจเย็น : ชาย ๑ คน หญิง ๑ คน.

ตารางที่ ๑ สภาพจิตเปรียบเทียบกับผลจิตวิทยาวิเคราะห์กับผลการวิเคราะห์ภาพวาด

ลำดับที่	จิตวิเคราะห์	การวิเคราะห์ภาพ	สรุปสภาพจิตจากภาพวาด	ผลสอดคล้องบวก / ลบ
๑.	๑.ป. ชายสิงคโปร์ คนเมือง (สิงคโปร์) อายุ ๔๓ ปี การศึกษา ม. ๓ อาชีพทำสถิติเกอร์ สุบนุหรี คิมสุรา เคยใช้เฮโรอีน ภรรยาอายุ ๔๓ ปี บุตร ๑ คน ต้องโทษคดี พรบ.ยาเสพติด ๔๐ ปี เคยต้องโทษคดีฆ่าเหตุทะเลาะวิวาทเมื่ออายุ ๑๖ ปี สภาพจิต : อารมณ์ร้อนหงุดหงิดโมโหง่าย เวลาโกรธจะพูดเสียงดัง ทำลายข้าวของขาดความสามารถ ควบคุมอารมณ์	๑.ป. วาด ๒ ภาพ เป็นภาพภูมิทัศน์ทิวเขา ท้องฟ้า และทุ่งหญ้า ที่ให้ความรู้สึกสงบ และปลอดภัย แต่ภาพดวงอาทิตย์ที่ทอรัสมี่แผดแสงแรงกล้าอยู่เหนือทิวเขา กลับแสดงบรรยากาศร้อนแรง พุ่งชัน ผสมผสานอยู่กับความมีพลังเป็นจุดเด่น. โดยภาพรวมจึงสะท้อนความเป็นคนมีความคิดความใฝ่ฝันที่ดีและมองโลกในแง่ดี มีพลังแต่บางครั้งรู้สึกสิ้นหวังท้อแท้และเครียด	สภาพจิตที่มีพลังรุนแรง เป็นพื้นฐาน มองโลกในแง่ดี ใฝ่ฝันต้องการความสุขสงบและความสูงส่งในชีวิต	+
๒	๒.บ. ชายลาว คนชนบท (ประเทศลาว) อายุ ๓๔ ปี ไม่ได้เรียนหนังสือ อาชีพรับจ้างทั่วไป คิมสุรา เสพยาบ้า แยกกันอยู่กับภรรยา ต้องโทษคดี พรบ. ยาเสพติด ๑๐ ปี สภาพจิต บุคลิกพึ่งพา ไม่มั่นใจในตนเอง ไม่สามารถวางแผนชีวิตได้เหมาะสม แสดงอารมณ์แบบเกิดกด เมื่อโกรธจะเจ็บแค้น	๒.บ. วาด ๔ ภาพ ภาพภูมิทัศน์ ทุ่งนา ทิวเขา และบ้าน รวมถึงรูปดวงอาทิตย์ลูกโป่ง การ์ตูนที่มีชื่อเสียง ผลแอปเปิ้ล และรูปหัวใจสีแดงสด แสดงความรู้สึกพื้นฐานรักสิ่งแวดล้อมที่ทำให้สบายใจ และรู้สึกผ่อนคลาย. สีแดงสดอาจแสดงออกถึงพื้นฐานจิตใจที่พุ่งชัน และรุนแรงในบางครั้ง. ภาพหัวใจ ๔ ห้อง สีแต่ละห้องต่างกัน สื่อถึงเรื่องความรักไม่มั่นคง. ภาพการ์ตูนถือช็อคโกแลตและลูกโป่งรูปหัวใจเป็นความต้องการอิสรภาพและความรัก	สภาพจิตพื้นฐานรักชอบสิ่งแวดล้อมชนบท อารมณ์พุ่งชัน ไม่มั่นคง. อารมณ์ด้านความรักรักรุนแรงแต่ไม่มั่นคง	+
๓	๓.ส. ชายไทย คนเมือง (จ. ฉะเชิงเทรา) อายุ ๔๕ ปี การศึกษา ป.๔ อาชีพขับรถ เสพยาบ้า ภรรยาอายุ ๔๖ ปี บุตร ๒ คน ต้องโทษคดี พรบ.ยาเสพติด ๑๕ ปี สภาพจิต : ลักษณะขาดความมั่นใจในตนเอง มีความวิตกกังวลสูง กลัวโดยไม่มีเหตุผล แต่ใจเย็น ควบคุมอารมณ์ได้ดี ใช้ชีวิตสบายๆ ไม่ยึดติดกับอะไร	๓.ส. วาด ๒ ภาพ ทั้ง ๒ ภาพเป็นภูมิทัศน์ของทะเล ซึ่งให้ความรู้สึกของบรรยากาศธรรมชาติที่บางครั้งปั่นป่วน บางครั้งสงบราบเรียบ แต่ความเว้งว้างสะท้อนถึงพื้นฐานขาดความเชื่อมั่น จิตใจจึงฉวยหาความปลอดภัยไปพึ่งสบายใจ การวาดภาพช็อคโกแลตสีชมพูที่สดสวยสะท้อนถึงความรู้สึกที่ดีต่อโลกภายนอก ซึ่งช่วยปรับบรรยากาศความว้าเหวของท้องทะเลไปสู่ปรารถนาในความรัก ความสุขที่สวยสดงดงาม	สภาพจิตพื้นฐานของชนบท ขาดความเชื่อมั่น แต่จิตใจบางครั้งสงบบางครั้งพุ่งชัน มีความรู้สึกด้านดีต่อความรักประกอบกับความว้าเหวในสภาพที่ต้องจากคนที่รักที่เคยอยู่รอบข้าง	+
๔	๔.ส.ว. ชายไทย คนเมือง (กทม.) อายุ ๔๑ ปี การศึกษา ม.๓ อาชีพรับจ้าง สุบนุหรี กัญชา และเหล้า ชอบเพศสัมพันธ์กับเพศเดียวกัน ชอบการพนัน และเที่ยว	๔.ส.ว. วาด ๒ ภาพ ภาพแรกเป็นภูมิทัศน์ของบ้านสีชมพูสดไล่ตามกลางสิ่งแวดล้อมธรรมชาติมีสายน้ำลำธารที่มีปลาแหวกว่าย นกเต็มท้องฟ้า และดินหญ้าหรือต้นข้าวเขียวชะอุ่ม สะท้อนให้	สภาพจิตพื้นฐานรักธรรมชาติ รักความสงบดั้งเดิม ปัจจุบันอยู่ในสภาพสูญเสียไร้อิสรภาพ	—

ตารางที่ ๑(ต่อ) สภาพจิตเปรียบเทียบระหว่างผลจิตวิทยาวิเคราะห์กับผลการวิเคราะห์ภาพวาด

ลำดับที่	จิตวิเคราะห์	การวิเคราะห์ภาพ	สรุป สภาพจิตจาก ภาพวาด	ผล สอดคล้อง บวก / ลบ
	กลางคืนต้องโทษคดีปลอมแปลงบัตรเครดิต ๑๗ ปี สภาพจิต : ภูมิใจมั่นใจในตนเอง สร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่นได้ดี แต่ควบคุมอารมณ์ได้ไม่ค่อยดี มักแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวทางวาจาหากใครทำอะไรไม่ถูกใจ	เห็นความรู้สึกลังสับและสุขใจจากสิ่งแวดล้อมจากธรรมชาติดั้งเดิม แต่ต้องจากมาอยู่ในสถานที่เปลี่ยนแปลงไปโดยสิ้นเชิง		
๕	ส.ท. ชายไทย คนชนบท (จ.อุดรธานี) อายุ ๓๘ ปี การศึกษา ป.๖ อาชีพพนักงานขายเครื่องปรับอากาศ คิมเบียร์ เหล้า ภรรยาอายุ ๓๓ ปี บุตร ๒ คน ต้องโทษคดี พรบ.ยาเสพติด ๒ ปี ๖ เดือน สภาพจิต : มีภาพพจน์ต่อตนเองในทางบกพร่อง ขาดความมั่นใจ วิตกกังวลง่าย สร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่นได้ไม่ดีนัก ด้านอารมณ์สามารถควบคุมอารมณ์และแสดงออกได้เหมาะสม แต่แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ไม่ดีนัก ไม่รู้จักการปฏิเสธ มีภาวะจำยอม	ส.ท. วาด ๒ ภาพ แสดงสภาพจิตพื้นฐานตื่นตระหนกหวาดกลัว และจากภาพภูมิทัศน์สภาพแวดล้อม แสดงภูเขา ท้องฟ้า ท้องทะเล เกาะแก่งและชายหาดเนิน ที่ใช้สีเด่นสะดุดตาถือสีมืดทึบ ตัดกับสีแดงส้มของชายหาดและเมฆ แสดงถึงความเครียด ขัดแย้ง ความผิดหวัง และความสับสน มีบุคลิกขี้กังวลและสับสน แสดงพื้นฐานจิตใจที่ขาดความมั่นใจ ผิดหวังมากกว่าสมหวัง และที่มักยึดติดกับความทุกข์หรือปัญหาเดิมๆในอดีต มีบุคลิกและจิตใจที่มองโลกในแง่ลบ	สภาพจิตใจพื้นฐานตื่นตระหนกง่าย สับสน ขัดแย้ง ผิดหวัง เครียด ขาดความมั่นใจ มองโลกในแง่ลบ	+
๖	ส.น. หญิงไทย คนชนบท (จ.ขอนแก่น) อายุ ๒๖ ปี การศึกษา ป.๖ อาชีพหมอนวดแผนโบราณ สูบบุหรี่ เหล้า ยาบ้า กัญชา และยาไอซ์ สามี่อายุ ๔๑ ปี บุตร ๑ คน ต้องโทษคดี พรบ. ยาเสพติด ๒ ปี สภาพจิต : มีทัศนคติไม่ค่อยพอใจตัวเอง ขาดความเชื่อมั่น การสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่นทำได้ไม่ค่อยดี เมื่อเผชิญเหตุการณ์คับขันไม่สามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อม การแก้ปัญหาและตัดสินใจใช้เหตุผลไม่ถูกต้อง วิตกกังวลสูง อารมณ์อ่อนไหว เมื่อมีปัญหาโกร่งให้และเก็บปัญหาไว้คนเดียว การควบคุมอารมณ์มักใช้การเดินหนี	ส.น. วาด ๑ ภาพ ภาพภูมิทัศน์บรรยากาศที่สดใส และลักษณะเรียบง่าย บ่งบอกถึงความปรารถนาที่ไม่ซับซ้อนไม่หวั่นไหว อาจตรงกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง. ภาพเด็กผู้หญิงหน้าตาสดใสถอดหัวใจขนาดใหญ่สีชมพูแสดงออกถึงความปรารถนาความรักที่ลึกซึ้ง. ภาพที่ ๑ เป็นภาพดอกไม้สีม่วงที่บ่งบอกถึงความเหงา ความเดียวดาย และความเศร้าสลดในสภาพปัจจุบัน	สภาพจิตที่ราบเรียบ ปรารถนาความรัก มีจิตใจอ่อนไหว	+
๗	ส.ม. ชายไทย คนชนบท (จ.เชียงใหม่) อายุ ๔๕ ปี การศึกษา ป.๔ อาชีพกรรมกรก่อสร้าง คัมสุราทุกวัน มีภรรยาอายุ ๔๓ ปี บุตร ๒ คน ต้องโทษคดี พรบ.ยาเสพติด ๖ ปี	ส.ม. วาด ๔ ภาพ. ภาพแรกเป็นภาพภูมิทัศน์ที่ให้บรรยากาศร้อนแรงด้วยสีวรรณะอุ่นและมีดวงอาทิตย์สีแดงสด แผงด้วยบรรยากาศเศร้าสร้อยของไม้ยืนต้นสีดำที่ดูไร้ชีวิตชีวา ที่อาจบ่งบอกสภาพจิต	สภาพจิตอารมณ์ร้อน ผันผวนด้วยอารมณ์สุนทรีย์ในบางครั้ง	+

ตารางที่ ๑(ต่อ) สภาพจิตเปรียบเทียบระหว่างผลจิตวิทยาวิเคราะห์กับผลการวิเคราะห์ภาพวาด

ลำดับที่	จิตวิเคราะห์	การวิเคราะห์ภาพ	สรุป สภาพจิตจาก ภาพวาด	ผล สอดคล้อง บวก / ลบ
	สภาพจิต: โมโหง่ายหายเร็ว มีการแสดงออกทางอารมณ์ด้วยการโวยวายและถ้าวร้ายทางคำพูด แต่ไม่ทำร้ายใคร สามารถปรับตัวต่อสถานการณ์ และแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี	พื้นฐานอารมณ์ร้อนและความคิดหวัง. ภาพต่อมาได้แสดงการแปรเปลี่ยนของสภาพอารมณ์ไป ๒ แบบ. สองภาพที่วาดในภาคเดียวกันดูมีสีสันสดชื่นละเอียดอ่อน โดย ภาพหนึ่งแสดงความเขียวชอุ่มของพรรณไม้และความสงบของสายน้ำ และอีกภาพเป็นดอกไม้สีชมพูและใบไม้สีเขียวสดสวย แสดงถึงอารมณ์สงบสุขและอ่อนโยน. แต่ภาพสุดท้ายซึ่งก็เป็นภาพดอกไม้ แต่มีลักษณะและสีดอกดูกระด้าง ประกอบกับพื้นสีน้ำเงิน ทำให้ดูประหนึ่งว่าสภาพจิตใจได้ผ่อนคลายอ่อนโยนไป.		
๘	อ.ป. หญิงไทย คนเมือง (จ.ราชบุรี) อายุ ๓๖ ปี การศึกษา ป. ๖ อาชีพพนักงานทำความสะอาด สุบนุหรี ค่อมเกล้า ใช้น้ำ เป็นทอมบอย มีเพศสัมพันธ์กับผู้หญิงโดยตนเองอยู่ในบทบาทของเพศชาย ต้องโทษคดี พรบ.ยาเสพติด ๒ ปี สภาพจิต: ขาดความสามารถควบคุมอารมณ์ เมื่อทะเลาะกับเพื่อนมักจะใช้กำลังทำร้าย มีทัศนคติต่อตนเองในทางบกพร่อง รู้สึกตนเองมีปมด้อย การวางแผนดำเนินชีวิตและปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมไม่เหมาะสม การสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่นไม่ดีนัก น่าเสียและลักษณะไปทางผู้ชาย ฝังใจว่าบิดาไม่รักลูกผู้หญิง	อ.ป. วาด ๓ ภาพ. สองภาพแรกค่อนข้างคล้ายกัน มีรูปบ้านกับภูมิทัศน์สิ่งแวดล้อม ทะเลและสิ่งมีชีวิตและธรรมชาติที่สวยงามสะท้อนเรื่องราวชีวิตของความสุขสงบ. ภาพที่ ๓ มีรูปหัวใจสีแดงขนาดใหญ่ ปักด้วยสร ช่วยบอกถึงความต้องการความรักที่ร้อนแรงและความสมบูรณ์ของชีวิตสะท้อนความเครียด ความกดดัน	สภาพจิตพื้นฐานที่ค่อนข้างสงบ มองโลกในแง่ดี อารมณ์อ่อนไหว มีความต้องการชีวิตที่สงบสุขและสมบูรณ์ด้วยความรักรุนแรง ทำให้เกิดพฤติกรรมก้าวร้าวได้ง่าย	—
๙	ร.จ. หญิงไทย คนเมือง (กทม.) อายุ ๒๕ ปี การศึกษา ปวช. อาชีพแม่บ้านเลี้ยงลูก สุบนุหรี ค่อมสุรา เสพยาบ้า สามอายุ ๕๓ ปี บุตร ๑ คน ต้องโทษคดี พรบ. ยาเสพติด ๒ ปี ๖ เดือน สภาพจิต: ไม่สามารถควบคุมอารมณ์ อารมณ์ร้อน โมโหง่าย เวลาโกรธพูดเสียงดัง ทำลายข้าวของ ทำร้ายผู้อื่น แต่สามารถปรับตัวต่อสถานการณ์ต่างๆได้ดี สามารถเผชิญและแก้ปัญหาได้ดี	ร.จ. วาด ๒ ภาพซึ่งแสดงอารมณ์หลักด้านความรัก. ภาพแรกมีรูปบ้านตราด้วยสัญลักษณ์รูปหัวใจสีชมพูหลายแห่ง บ้านอยู่ในภูมิทัศน์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ. ภาพที่ ๒ มีรูปหัวใจสีชมพูเกือบเต็มหน้ากระดาษ มีคำว่า love อยู่ภายในที่น่าสังเกตคือสีแดงพื้นหลังจัดมาก อาจบ่งบอกถึงจินตนาการความรู้สึกต่อความรักที่ร้อนแรง. ภาพหัวใจสีชมพูในทั้งสองภาพ อาจบอกพื้นฐานของอารมณ์ทางเพศ.	สภาพจิตที่หมกมุ่นด้านความรัก และด้วยพื้นฐานอารมณ์ที่ร้อนแรง.	+

ตารางที่ ๑(ต่อ) สภาพจิตเปรียบเทียบกับระหว่างผลจิตวิทยาวิเคราะห์กับผลการวิเคราะห์ภาพวาด

ลำดับที่	จิตวิเคราะห์	การวิเคราะห์ภาพ	สรุป สภาพจิตจาก ภาพวาด	ผล สอดคล้อง บวก / ลบ
๑๐	ภ.ธ. ชายไทย คนเมือง (กทม.) อายุ ๓๒ ปี การศึกษา ปวส. อาชีพหัวหน้าพนักงาน สิบ นุห์รี คัมสุรา กัญชา เฮโรอีน ยาบ้า โสโด ต้องโทษคดีลักทรัพย์ ๑ ปี ๖ เดือน สภาพจิต : การแสดงอารมณ์แบบเก็บกด ปรับตัวเข้าสถานการณ์ได้ดี สามารถเผชิญ และแก้ปัญหาได้	ภ.ธ. วาด ๒ ภาพ. ภาพแรกแสดงเรื่องเกี่ยวกับการใช้สารเสพติดต่างๆ ด้วยรูป ดอกฝิ่น ยา และอุปกรณ์เสพยา เช่น กระบอกฉีดยา กล้องฝิ่น บรรดาภาสดุ ดินน้ำมันด้วยน้ำหนักร้อยหลายชนิด. รูป ที่ ๒ เป็นภาพภูมิทัศน์ที่มีความสวยงาม รูปดอกไม้ ต้นไม้และท้องฟ้าสดใสและ ให้ความรู้สึกอบอุ่น สะท้อนพื้นฐาน จิตใจที่มองโลกด้วยความมั่นใจ กล่าวหาญ ไม่ย่อท้อต่ออดีต ยอมรับความจริง แยกแยะความถูกต้องด้วยจิตใจที่หนัก แน่นและเที่ยงตรง	พื้นฐานจิตใจหนักแน่น ยอมรับความจริง ไม่ ย่อท้อต่ออดีต	—
๑๑	พ.น. ชายไทย คนชนบท (จ.เชียงใหม่) อายุ ๓๒ ปี การศึกษา ปวส. (ป. ตรี สุโขทัย ธรรมาราช ขณะต้องขัง) อาชีพขาย คอมพิวเตอร์และติดตั้งโปรแกรม เสพยาบ้า ครอบอายุ ๓๑ ปี ไม่มีบุตร ต้องโทษคดี พรบ. ยาเสพติด ๒๕ ปี สภาพจิต : สามารถควบคุมและแสดงออก ทางอารมณ์ได้ดี มีความมั่นใจในตนเอง มี ภาพพจน์ต่อตนเองในทางที่ดี มีความ ทะเยอทะยาน มีแรงจูงใจที่จะให้ตนเอง ประสบความสำเร็จเพื่อชดเชยปมด้อย มีความสามารถปรับตัวกับสถานการณ์อย่าง เหมาะสม สร้างสัมพันธ์ภาพกับผู้อื่นได้ดี	พ.น. วาด ๒ ภาพ. ภาพแรกมีรูปผู้ชายนั่ง ดับเพลิง ถิ่นน้ำสูดกับไฟฟ้า อาจสะท้อน ถึงประสบการณ์ดั้งเดิมที่อาจหวาดไป ระลึกถึง เป็นความรู้สึกถึงคุณค่าแห่งตน. ภาพที่ ๒ เป็น เหตุการณ์วันสงกรานต์ที่ ถนนข้าวสาร มีคนจำนวนมากเล่นสาดน้ำ กัน อาจเป็นความฝังใจที่เคยไปร่วมสนุก. ทั้งสองภาพน่าจะสะท้อนพื้นฐานสภาพ จิตที่มองโลกในแง่ดี	สภาพจิตของคนปรกติ ทว่าไป มีจิตใจดี รัก สนุกสนาน มีความ ปรารถนาช่วยเหลือสังคม	+
๑๒	ป.ธ. ชายไทย คนเมือง (กทม.) อายุ ๓๖ ปี การศึกษา ปวส. อาชีพพนักงานโรงแรม สิบ นุห์รี คัมสุรา เสพยาหล่อมประสาท ยานอนหลับ ยาบ้า เฮโรอีน โคเคน ยาอี ครอบอายุ ๒๘ ปี บุตร ๑ คน ต้องโทษคดี พรบ. ยาเสพติด ๔ ปี สภาพจิต : มีการแสดงออกของพฤติกรรม แบบต่อต้าน ไม่รู้สึกผิดชอบกับการกระทำ ของตนเอง หลีกเลี่ยงความรับผิดชอบและ โยนความผิดให้บุคคลอื่น ปรับตัวเข้ากับ สิ่งแวดล้อมไม่เหมาะสมเมื่อเผชิญปัญหา มี การแสดงออกทางอารมณ์ที่ค่อนข้างไว ใน	ป.ธ. วาด ๒ ภาพ. ภาพแรกสีแดงบินออก จากที่คุมขัง และรูปเก้าอี้ทรงของผู้หญิง และเด็กผู้หญิงซ้อนกัน สะท้อนความ นึกคิดถึงอิสรภาพและความรักความ คิดถึงบุคคลที่ตนรักและผูกพันถึงภรรยา และบุตรสาว ในภาพบ่งบอกความ เร่าร้อนจากการขาดอิสรภาพและความ คิดถึง. การใช้สีและเส้นที่เน้นแดงสดแผ่ ความรุนแรงของผู้ที่มุ่งมั่นในความคิด ของตนและมีพลังความตั้งใจมั่นคง แต่ ควบคุมอารมณ์รุนแรงได้ไม่ดี	สภาพจิตเหมือนคนทั่วไป คือต้องการอิสรภาพและมี ความรักความผูกพัน แต่ ควบคุมอารมณ์ได้ไม่ดี	+

ตารางที่ ๑(ต่อ) สภาพจิตเปรียบเทียบกับผลจิตวิทยาวิเคราะห์กับผลการวิเคราะห์ภาพวาด

ลำดับที่	จิตวิเคราะห์	การวิเคราะห์ภาพ	สรุป สภาพจิตจาก ภาพวาด	ผล สอดคล้อง บวก / ลบ
	ลักษณะก้าวร้าวรุนแรงหันหลังเล่น และมัก ตอบโต้ด้วยความรุนแรงโดยการทำร้าย ร่างกายผู้อื่นและทำลายสิ่งของ สร้างความ สัมพันธ์กับผู้อื่นได้			
๑๓	ป.ก. ชายไทย คนเมือง (กทม.) อายุ ๔๒ ปี การศึกษา ป.๖ อาชีพขับรถรับจ้าง สูบบุหรี่ เสพยาบ้า ภรรยาอายุ ๓๘ ปี ไม่มีบุตร: วัยเด็กเห็นภาพการทะเลาะของบิดามารดา เป็นประจำ เห็นบิดาทำร้ายมารดา ครอบครัวแตกแยก มีปมด้อย ขาดความ อบอุ่น ต้องโทษคดี พรบ. ยาเสพติด ๑๔ ปี สภาพจิต : พื้นฐานอารมณ์เก็บกด เมื่อไม่ สามารถควบคุมอารมณ์ได้ มักใช้วิธีเดินหนี บุคลิกภาพอ่อนแอ มีภาพพจน์ต่อตนเองใน ทางบกพร่อง ขาดการวางแผนชีวิต มีการ ปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมไม่เหมาะสมเมื่อ เผชิญปัญหา	ป.ก. วาด ๒ ภาพ. ในภาพแรกเป็นทิว ทัศน์ชายทะเล และเกาะแก่ง, น้ำทะเล, ท้องฟ้า, ชายหาดมีต้นมะพร้าวสีน้ำตาล ใหม่, มีถนนเลียบชายหาด, และภาพ แจกันประดับดอกไม้สีแดงและกิ่งไม้สี เขียวสวยงาม. ด้านสีพื้นภาพและรูปทรง ที่ดูไม่สดใสนัก แสดงพื้นฐานสภาพ จิตใจที่มีความวิตกกังวลไม่ค่อยผ่อนคลาย และไม่มีความสุขเท่าใดนัก แต่ไม่ค่อย กล้าเปิดเผย.	พื้นฐานสภาพจิตวิตกกังวล ไม่ค่อยผ่อนคลาย อาจซึม เศร้าบ่อยๆ และหนีปัญหา	+
๑๔	บ.บ. หญิงไทย คนเมือง (กทม.) อายุ ๕๖ ปี การศึกษา ป.๔ อาชีพเย็บจักร สูบบุหรี่ ดื่มสุราทุกวัน สามีอายุ ๖๖ ปี บุตร ๓ คน ต้องโทษคดี พรบ. ยาเสพติด ๔๐ ปี สภาพจิต : อารมณ์เย็น ขาดการวางแผนชีวิต ไม่มีเป้าหมาย ไม่มีความภาคภูมิใจในตนเอง การแสดงออกทางอารมณ์แบบหนีปัญหา	บ.บ. วาด ๒ ภาพต่อเนื่องในวันเดียวกัน เป็นภาพภูมิทัศน์ธรรมชาติในชนบท ท่ามกลางภูเขาและทะเล มีรูปบ้าน ลักษณะวิถีชีวิตเรียบง่าย; ภาพซ่อมมะม่วง ๒ ผล. การให้สีทั้งสองภาพดูนุ่มนวล สบายตา. โดยรวมภาพแสดงว่าผู้วาด อาจเคยมีพื้นฐานชีวิตเริ่มแรกเป็นคน ชนบท และยังฝังใจกับวิถีชีวิตดั้งเดิมที่ สมถะ. สภาพจิตพื้นฐานละเอียดอ่อน.	สภาพจิตมีอารมณ์พื้นฐานที่ ละเอียดอ่อน รักธรรมชาติ ชนบท.	+
๑๕	ฉ.ย. หญิงไทย คนเมือง (กทม.) อายุ ๔๐ ปี การศึกษา ปวช. อาชีพค้าขาย สูบบุหรี่ ดื่ม สุราทุกวัน หม้าย บุตร ๔ คน ต้องโทษคดี พรบ. ยาเสพติด ๕ ปี สภาพจิต : ซึ้งอ่อน น้อยใจง่าย เวลาเสียใจ จะแยกตัวคนเดียว ขาดความสามารถการ ปรับตัวต่อสถานการณ์ต่างๆ ขาดความ สามารถในการเผชิญและแก้ปัญหา การ แสดงออกทางอารมณ์แบบเก็บกด	ฉ.ย. วาด ๒ ภาพ. ภาพแรกเป็นบ้านอยู่ อาศัยในสภาพแวดล้อมร่มรื่นสวยงาม มี รถยนต์ประจำบ้าน ดูว่าฐานะดี. ภาพที่ ๒ มีรูปเด็กผู้หญิง ๒ คนเดินลงจากอาคาร เรียนที่ล่องลอยอยู่เหนือก้อนเมฆ น่าจะ บ่งบอกย้อนไปว่ามีการศึกษา แต่ก็ต้อง ตกต่ำลงมาสู่สภาพปัจจุบัน ต้องพยายาม ล้างปมด้อยที่เก็บกดไว้	สภาพจิตแบบเก็บกดความ ผิดหวังที่ชีวิตต้องตกต่ำ	+
๑๖	ย.ย. ชายมาเลเซีย คนเมือง (มาเลเซีย) อายุ ๔๕ ปี การศึกษา ม.๒ อาชีพขายรถมือ ๒ สูบบุหรี่ ดื่มสุรา โสด ต้องโทษคดี พรบ.	ย.ย. วาด ๓ ภาพ. ภาพแรกเป็น รูป ผู้ชายสวมชุดคล้ายเครื่องแบบทหาร ดู สง่างามเรียบร้อย แม้ดวงตาออกเศร้าๆ สะท้อน	สภาพจิตที่ซึมเศร้าผิดหวัง ในชีวิต และการรอคอย สะท้อนภาวะเก็บกด	+

ตารางที่ ๑(ต่อ) สภาพจิตเปรียบเทียบระหว่างผลจิตวิเคราะห้กับผลการวิเคราะห์ภาพวาด

ลำดับที่	จิตวิเคราะห์	การวิเคราะห์ภาพ	สรุป สภาพจิตจาก ภาพวาด	ผล สอดคล้อง บวก / ลบ
	ชาวเสพติด ตลอดชีวิต สภาพจิต : แสดงออกของอารมณ์แบบเก็บกด มีความขัดแย้งในตัวเอง บุคลิกภาพแบบเก็บตัว มีพฤติกรรมหลีกเลี่ยงสถานการณ์ใหม่ๆ ขาดความสามารถเผชิญและจัดการปัญหา	ความสำนึกในคุณค่าของตนเองและอดีตยึดติดกับความใฝ่ฝันที่ค้างอยู่ในใจ. ภาพรูปต้นคริสต์มาสขนาดใหญ่สวยงามแต่อยู่ในท่ามกลางพื้นหลังสีน้ำเงินเข้ม ดูเป็นการแสดงออกของความปรารถนาความสุขในวันเทศกาลแต่สิ้นหวัง. รูปภาพหน้าปัทมน์ภาพสะท้อนการรอคอยเวลาอิสรภาพ.		
๑๗	อ.บ. ชายไทย คนเมือง (กทม.) อายุ ๓๖ ปี การศึกษา ม.๖ อาชีพพนักงานส่งเอกสาร สุมบุหรี เสพยาบ้า มีภรรยาอายุ ๔๘ ปี ไม่มีบุตร ต้องโทษคดี พรบ. ยาบ้า ๕ ปี ๔ เดือน เคยรับโทษคดียาเสพติด ๑ เดือนแล้วประกันตัว สภาพจิต : มีการแสดงออกของอารมณ์แบบเก็บกด เวลาโกรธจะแสดงออกทางสีหน้า มีความสามารถปรับตัวต่อสถานการณ์ต่างๆ ได้ดี สามารถเผชิญและแก้ปัญหาได้	อ.บ. วาด ๑ ภาพ มีรูปหัวใจ ๒ ดวงใหญ่สีชมพูและสีฟ้าดูหวานสดใส นุ่มนวล อาจสะท้อนถึงอารมณ์ของความรักที่สุขสมหวัง และมั่นคง และพื้นฐานสภาพจิตใจที่อ่อนโยน นุ่มนวลไม่เหมือนบุคลิกของชายแท้	สภาพจิตมีพื้นฐานอ่อนโยน มีอารมณ์ของความรัก แต่คล้ายเป็นอารมณ์หญิง	—
๑๘	ส.บ. ชายไทย ชาวชนบท (จ. อุทัยธานี) อายุ ๒๔ การศึกษา ม.๖ อาชีพกรรมกรโรงงาน เสพยาบ้า ยาไอซ์ ดื่มสุรานานๆ ครั้ง โสด ต้องโทษคดี พรบ.ยาเสพติด ๔ ปี สภาพจิต : สามารถปรับตัวต่อสถานการณ์ต่างๆ ได้ดี สามารถเผชิญและแก้ไขปัญหา มีการแสดงออกด้านอารมณ์แบบก้าวร้าว	ส.บ. วาด ๒ ภาพ แสดงภูมิทัศน์ธรรมชาติทั้งรูปทิวเขา ลำน้ำ. ความแตกต่างที่ชัดเจนได้แก่ ความชัดเจนแจ่มใส ซึ่งในภาพแรกผู้วาดให้สีสดใสกระจ่างมาก ดวงอาทิตย์ก็เป็นทรงกลมสีแดงชัดและทอรัศมีโดยรอบ. ภาพที่ ๒ แสดงภูมิทัศน์ที่น่าจะเป็นสถานที่เดียวกัน เพื่อการเปรียบเทียบ รูปบ้านที่เพิ่มเข้ามา เข้าใจว่าเพื่อแสดงให้เห็นความต่างยุค ในภาพนี้พิจารณาได้จากพื้นหลังทั้งหมดที่ดูชุ่มฉ่ำเห็นตั้งแต่ท้องฟ้ามีดมัวเต็มไปด้วยหมอกควัน ภาพดูเขาก็ลดความเขียวจีลงไปบรรยากาศรอบบ้านก็ปกคลุมไปด้วยควันกระทั่งลำน้ำก็เลืกลงไม่สมบูรณ์. ความหมายในภาพของผู้วาดอาจจะสะท้อนจิตใจความรู้สึกของผู้วาดว่าโลกยุคปัจจุบันครอบคลุมไปด้วยความมืดมนชั่วร้าย	สภาพจิตที่รับรู้ลึกถึงความคิดเลว เนื่องจากการทำงานของมนุษย์	—
๑๙	ส.สว. ชายไทย ชาวชนบท (จ. เชียงใหม่) อายุ ๒๘ ปี การศึกษา ป.ตรี อาชีพพนักงาน	ส.สว. วาด ๒ ภาพ แสดงรูปภูมิทัศน์ธรรมชาติ มีรูปทะเลสาบกับรูปภูเขา ใน	สภาพจิตพื้นฐานชีวิตชนบทหรือรักธรรมชาติ	+

ตารางที่ ๑(ต่อ) สภาพจิตเปรียบเทียบระหว่างผลจิตวิภาวิเคราะห์กับผลการวิเคราะห์ภาพวาด

ลำดับที่	จิตวิเคราะห์	การวิเคราะห์ภาพ	สรุป สภาพจิตจาก ภาพวาด	ผล สอดคล้อง บวก / ลบ
	งานบริษัท สุนัขหมี คิมเหล้า หม้าย ไม่มีบุตร ต้องโทษคดีข่มขืน ๑๐ ปี สภาพจิต : อารมณ์ค่อนข้างไวต่อสถานการณ์กระตุ้น แสดงออกในลักษณะก้าวร้าว และตอบโต้รุนแรง วิตกกังวล และเครียดง่าย ไม่สามารถจัดการกับปัญหาได้ มีความยากลำบากในการเผชิญเหตุการณ์ที่ก่อความคับข้องใจ	ภาพที่ ๒ มีรูปบ้านค่อนข้างสมัยใหม่ มีปล่องควันและควันลอยออกมากเป็นระยะ และมีเมฆหรือกลุ่มควันเต็มท้องฟ้า และดวงอาทิตย์ก็ดูหมองคล้ำไป. ทั้งสองภาพน่าจะวาดเปรียบเทียบให้ตระหนักถึงความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากฝีมือมนุษย์ อาจสะท้อนความวิตกกังวลต่อความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อม.	สามารถมองเหตุการณ์ความเป็นจริงได้ถูกต้อง	
๒๐	ส.ส. ชายไทย ชาวชนบท (จ. สระบุรี) อายุ ๓๕ ปี การศึกษา ม.๓ อาชีพขับรถจักรยานยนต์รับจ้าง สุนัขหมี คิมเหล้า ภรรยา อายุ ๒๕ ปี บุตร ๑ คน ต้องโทษคดี พรบ. ขาเสพติด ๑๕ ปี สภาพจิต : การแสดงออกของอารมณ์แบบเก็บกดโดยมักเค้นหนี โวยวายบางครั้ง แต่สามารถปรับตัวต่อสถานการณ์ต่างๆ ได้ดี สามารถเผชิญและแก้ปัญหาได้	ส.ส. วาด ๒ ภาพ แสดงรูปภูมิทัศน์ทางธรรมชาติและแสดงวิถีชีวิตชนบท สะท้อนความต้องการการมีชีวิตที่สงบ มีบ้านที่อยู่อาศัย และอาชีพเกษตรกรรมที่เรียบง่าย	สภาพจิตปกติ	—
๒๑	ว.ค. ชายไทย ชาวชนบท (จ.ชัยภูมิ) อายุ ๓๒ ปี ไม่ได้เรียนหนังสือ อาชีพขายอาหารสุนัขหมี คิมสุรา คมกาว แยกกับภรรยา บุตร ๑ คน ต้องโทษคดีทำร้ายร่างกาย ชิงทรัพย์ ๑๐ ปี ๘ เดือน สภาพจิต : ใจร้อน มักแสดงอารมณ์ออกแบบหลักเลี้ยว เมื่อโมโหหงุดหงิดจะเค้นหนี สามารถปรับตัวต่อสถานการณ์ต่างๆ ได้ดี สามารถเผชิญและแก้ปัญหาได้ โดยมีเป้าหมายในชีวิต	ว.ค. วาด ๔ ภาพ. ภาพแรกมีรูปเรืออยู่ในทะเล น่าจะบอถึงเคยมีประสบการณ์ทางเรือ หรืออีกนัยหนึ่งว่าคนตกอยู่ในสภาพเลวร้ายกว้างอยู่ในท้องทะเล สถานที่ไม่สามารถหลบหลีกได้. ภาพที่ ๒ มีรูปทรงกลมที่วาดระบายสีอย่างสปรกและปุ่มมั่ว หวังจะให้มันเป็นภาพโลกที่เต็มไปด้วยมลพิษ เพราะมีคำอธิบายภาพว่า “โลกอีก ๒๐ ปี” สะท้อนความคิดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม. ภาพที่ ๓ เป็นรูปที่ขีดเขียนเส้นลงสีต่างๆแบบใช้อารมณ์และมีคำเขียนว่า “ฉันรักเธอตลอดไป” น่าจะสะท้อนอารมณ์ความรู้สึกใคร่ผูกพันกับใครคนหนึ่ง และมีความผิดหวัง. ในภาพสุดท้ายมีภาพลูกโป่งหลากสีสีสันสวยงาม ๖ ลูก ในพื้นหลังสีเหลืองสวย เป็นภาพที่วาดอย่างเรียบร้อยผิดกับ ๓ ภาพแรก น่าจะวาดด้วยอารมณ์ที่สงบ แต่จะเป็นการแสดงออกอย่างไรบอกไม่ได้ชัด อาจ	สภาพจิตเก็บกดรับสภาพเป็นจริง และวิตกกังวล อารมณ์ของความรักและความคิดถึงมีเป้าหมายและความหวังในชีวิต	+

ตารางที่ ๑(ต่อ) สภาพจิตเปรียบเทียบกับผลจิตวิทยาวิเคราะห์กับผลการวิเคราะห์ภาพวาด

ลำดับที่	จิตวิเคราะห์	การวิเคราะห์ภาพ	สรุป สภาพจิตจาก ภาพวาด	ผล สอดคล้อง บวก / ลบ
กำลังหวังว่าวันหนึ่งจะได้ล่องลอยสู่อิสราภาพเช่นลูกโป่ง.				
๒๒	ว.ป. หญิงไทย ชาวชนบท (กทม.) อายุ ๔๘ ปี การศึกษา ป.๖ อาชีพเย็บผ้า สูบบุหรี่หม้ายสามมีตาช บุตร ๒ คน เป็นโรคเอชไอวี ต้องโทษคดี พรบ. ยาเสพติด ๓๐ ปี สภาพจิต : บุคลิกภาพแบบพึ่งพิง ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง มีการแสดงออกทางอารมณ์แบบหลักหนี ขาดความสามารถในการปรับตัวต่อสถานการณ์ และในการแก้ปัญหา	ว.ป. วาด ๓ ภาพ. ภาพแรกแสดงบ้านที่อยู่อาศัยพร้อมลูกๆ ท่ามกลางภูมิทัศน์ธรรมชาติ ภูเขา ต้นไม้ พุ่มหญ้าสีเขียวสด สะบักใหญ่. ภาพที่ ๒ แสดงภูมิทัศน์ธรรมชาติที่งดงามเหมือนภาพแรก เพิ่มภาพทะเลสาบ มีเรือ ๓ ลำ และภาพเด็กกำลังเล่นน้ำ ที่นี่ยภาพบนบกและบนท้องฟ้างดงามแจ่มใส. ทั้งสองภาพให้ความรู้สึกมีชีวิตชีวา สะท้อนความรักและความสุขของครอบครัว. ภาพฝั่งตัวใหญ่ในรูปสุดท้ายที่วาดในวันเดียวกันน่าจะสะท้อนตัวตนของผู้วาดและ “ฝั่ง” ก็เป็นชื่อเล่นของผู้วาด บ่งบอกพื้นฐานสภาพจิตใจที่มองโลกในแง่ดี.	สภาพจิตปกติ	—
๒๓	ร.บ. หญิงไทย คนเมือง (กทม.) อายุ ๔๒ ปี การศึกษา ป.๖ อาชีพขายอาหาร สูบบุหรี่ดื่มเหล้า สามมีอายุ ๔๕ ปี มีบุตร ๑ คน เป็นโรคเอชไอวี และเป็นมะเร็งเต้านม ต้องโทษคดี พรบ. ยาเสพติด ๕ ปี สภาพจิต : มีภาพพจน์ต่อตนเองในทางบกพร่อง คิดอยู่กับอดีต มีทัศนคติเชิงลบต่อชีวิตคู่ ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง มีความลำบากในการเผชิญกับเหตุการณ์ที่ไม่คุ้นเคย เมื่อประสบเหตุการณ์คุกคามจะตอบโต้รุนแรง	ร.บ. วาด ๒ ภาพ มีรูปบ้านและแปลงนาในภูมิทัศน์ธรรมชาติแบบชนบท ต้นไม้แปลงนาสีเขียว ดอกไม้สีชมพูข้างบ้านและในแจกัน สะท้อนความรักและความหวังในชีวิตที่สงบสุข.	สภาพจิตปกติ	—
๒๔	ม.ว. หญิงไทย คนเมือง (กทม.) อายุ ๓๕ ปี การศึกษา ปวส. อาชีพร้านเสริมสวย ไม่มีประวัติไข้ยาเสพติด (สมาชิกครอบครัวทุกคนอยู่ในวังวนยาเสพติด) สามมีอายุ ๔๐ ปี บุตร ๓ คน ต้องโทษคดี พรบ.ยาเสพติด ๑๐ ปี ๖ เดือน สภาพจิต : บุคลิกภาพหงุดหงิดง่าย ขี้บ่นสามารถปรับตัวต่อสถานการณ์ต่างๆ ได้ดี สามารถเผชิญและแก้ปัญหา มีการแสดงออกของอารมณ์แบบก้าวร้าวทางวาจา	ม.ว. วาด ๒ ภาพ. ภาพแรกเป็น รูปบ้านแปลงนา และภูมิทัศน์ธรรมชาติตามวิถีชีวิตชนบท สะท้อนถึงความพึงใจในภูมิหลังของตน ที่มีชีวิตที่เรียบง่าย. ภาพที่ ๒ เป็นรูปหัวใจ ๓ รูปซ้อนกัน มีคำอธิบายภาพว่า “คนหลายใจ” ซึ่งอาจสะท้อนความไม่มั่นใจเรื่องความรัก บ่งบอกพื้นฐานสภาพจิตใจที่ขาดความเชื่อมั่น. จำนวนรูปหัวใจอาจสะท้อนจำนวนบุตร ๓ คน.	สภาพจิตของคนคิดหวังไม่มั่นใจ แสดงคนมีอารมณ์	+

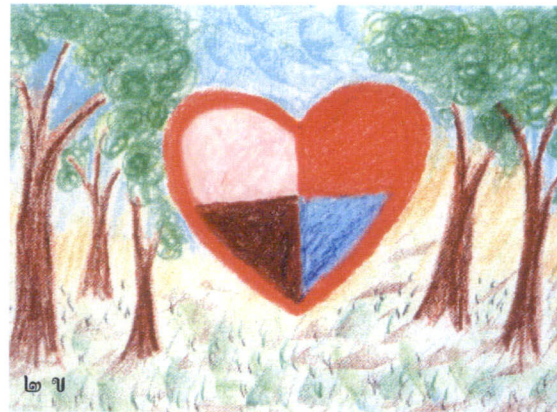

ตารางที่ ๑(ต่อ) สภาพจิตเปรียบเทียบกับระหว่างผลจิตวิทยาวิเคราะห์กับผลการวิเคราะห์ภาพวาด

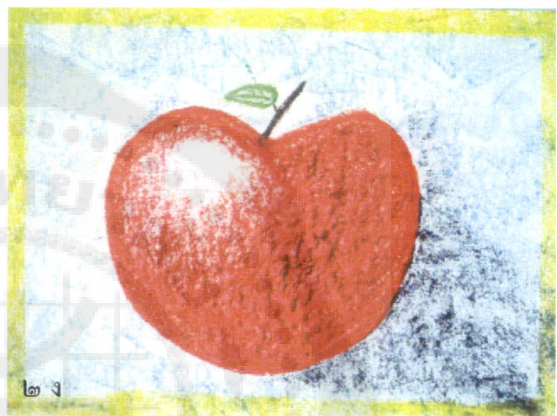
ลำดับที่	จิตวิเคราะห์	การวิเคราะห์ภาพ	สรุป สภาพจิตจาก ภาพวาด	ผล สอดคล้อง บวก / ลบ
๒๕	พ.ช. หญิงไทย ชาวชนบท (กทม.) อายุ ๕๖ ปี การศึกษา ป.๔ อาชีพร้านอาหารและตลาดซูเปอร์ ไม่ใช้สารเสพติด สามีอายุ ๖๒ ปี บุตร ๒ คน เป็นโรคหืด ท่อปัสสาวะอักเสบ อุบัติเหตุรถชนรับบาดเจ็บที่กระดูกคอและกระดูกสันหลัง ต้องโทษคดี พรบ.ยาเสพติด ตลอดชีวิต สภาพจิต: พื้นบุคลิกภาพอ่อนแอ มีภาพพจน์ต่อตนเองในทางบกพร่อง รู้สึกมีปมด้อยขาดความมั่นคงทางจิตใจ การสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่นไม่ค่อยดีนัก การแสดงออกแบบเก็บกด เมื่อเผชิญความเครียดและแรงกดดัน ไม่สามารถควบคุมอารมณ์ได้ดี	พ.ช. วาด ๔ ภาพ. ภาพแรกมีรูปบ้านอยู่ท่ามกลาง ภูมิทัศน์ธรรมชาติทั้งดงามสะท้อนความสงบสุข และความอบอุ่น. ภาพดอกกุหลาบสีแดงสดบนพื้นหลังสีน้ำเงินน่าจะแสดงออกถึงความประทับใจในความรัก. ภาพที่ ๓ และ ๔ เป็นภูมิทัศน์ธรรมชาติ การใช้สีในชุดนี้ทำให้เกิดความรู้สึกอึมครึม และเช่นเดียวกับภาพบัวกลางบึงที่ขาดความนุ่มนวลอ่อนโยน สะท้อนอารมณ์เศร้า หดหู่จากสภาพชีวิตปัจจุบัน.	สภาพจิตแบบผิดหวังในชีวิต เก็บกด	+
๒๖	พ.ส. หญิงไทย คนเมือง (กทม.) อายุ ๒๗ ปี การศึกษา ป.๖ อาชีพคุณเลี้ยงเด็ก แม่เลี้ยงเดี่ยว ดื่มน้ำหวานทุกครั้ง เสพยาไอซ์ยาบ้า สามีอายุ ๓๕ ปี บุตร ๓ คน ต้องโทษคดี พรบ.ยาเสพติด ๑๐ ปี สภาพจิต: พื้นบุคลิกภาพหงุดหงิดโมโหง่าย เวลาโกรธจะเก็บตัวอยู่คนเดียวและร้องไห้ การปรับตัวต่อสถานการณ์ทำได้ดี และสามารถเผชิญและแก้ปัญหาได้ มีการแสดงออกแบบเก็บกด	พ.ส. วาด ๓ ภาพ. ภาพแรกแสดงภูมิทัศน์ทะเลสีคราม เกาะแก่งเขียวสดใสดันไม้สีเขียว ก้อนเมฆและดวงอาทิตย์สะท้อนความงาม ความสงบและพลังแห่งชีวิตทางธรรมชาติ. ภาพที่ ๒ และ ๓ วาดในวันเดียวสัปดาห์ต่อมา. ภาพแรกเป็นภูมิทัศน์เมืองใหญ่ มีตึกระฟ้าและการจราจรทางถนนที่คับคั่งของยุคสมัยปัจจุบัน. ผู้วาดคงตั้งใจแสดงการเปลี่ยนแปลงของบ้านเมืองที่ครั้งหนึ่งมีความสงบสุขตามธรรมชาติชนบท ได้เปลี่ยนแปลงไปอยู่ในสภาพความเจริญในปัจจุบัน. ภาพสุดท้ายเป็นรูปหัวใจขนาดใหญ่วาดด้วยสีสันแปลกตาบ่งบอกพื้นฐานจิตใจที่มีอารมณ์รักสนุกสนาน และเต็มไปด้วยความปรารถนา แต่มีส่วนประกอบอื่นในภาพแสดงความบีบคั้นกดดัน.	สภาพจิตเป็นคนรื่นเริงสนุกสนาน แต่มีความบีบคั้นเก็บกด	+
๒๗	ป.ม. ชายไทย คนเมือง (จ.สระแก้ว) อายุ ๓๓ ปี การศึกษา ป.๖ อาชีพทำงานในโรงงาน สูบบุหรี่ ดื่มเหล้า และเสพยาบ้า ปรมาอายุ ๒๖ ปี บุตร ๓ คน ต้องโทษคดี พรบ.ยาเสพติด ๑๐ ปี สภาพจิต: ควบคุมอารมณ์ได้ดี ส่วนมากจะ	ป.ม. วาด ๑ ภาพ แสดงภูมิทัศน์ธรรมชาติชนบทที่สวยงาม อาจเกิดจากความทรงจำจากประสบการณ์หรือวิถีชีวิตในอดีตเชิงบวก. การลงเส้นสีที่นุ่มนวลกลมกลืน บ่งบอกพื้นฐานสภาพจิตใจที่อ่อนโยน แต่น้ำหนักเส้นที่เน้นหนักอาจ	สภาพจิตใจอ่อนโยน มีความเครียดและกดดัน	+

ตารางที่ ๑(ต่อ) สภาพจิตเปรียบเทียบกับระหว่างผลจิตวิทยาวิเคราะห์กับผลการวิเคราะห์ภาพวาด

ลำดับที่	จิตวิเคราะห์	การวิเคราะห์ภาพ	สรุป สภาพจิตจาก ภาพวาด	ผล สอดคล้อง บวก / ลบ
	เดินหนีจากเหตุการณ์ มีความมั่นใจในตนเอง มีภาพพจน์ต่อตนเองในทางดี สร้างสัมพันธ์กับบุคคลอื่นได้ดี ขาดความสามารถใช้เหตุผลตัดสินใจ	แสดงถึงความเครียด และกดดัน.		
๒๘	บ.ส. ชายไทย คนเมือง (กทม.) อายุ ๓๘ ปี การศึกษา ปวช. อาชีพศิลปินวาดรูป ปฏิเสธการใช้ยาเสพติด ภรรยาอายุ ๓๒ ปี ไม่มีบุตร ต้องโทษคดีทำร้ายร่างกายผู้อื่น จนถึงแก่ชีวิต ๑๐ ปี สภาพจิต : ไม่สามารถควบคุมอารมณ์ได้ถ้าถูกกระตุ้นด้วยปมด้อยของตน จะแสดงอาการก้าวร้าวตอบโต้ มีภาพพจน์ต่อตนเองในทางดี ตลอดจนเห็นคุณค่าในตนเอง สามารถปรับตัวกับสถานการณ์และสิ่งแวดล้อมใหม่ๆ ได้ดี สร้างสัมพันธ์ภาพกับผู้อื่นได้ดี	บ.ส. วาด ๒ ภาพซึ่งมีความเรียบง่ายตรงตามบอกความสามารถด้านการวาดภาพ. ภาพแรกมีรูปมือที่ปล่อยผีเสื้อบินออกจากร่องขังสู่ภูมิทัศน์ธรรมชาติ ที่มีต้นไม้เขียวชอุ่ม น้ำตก และดวงอาทิตย์ ซึ่งอาจบ่งบอกถึงจิตใจที่ต้องการอิสรภาพ. ภาพที่ ๒ เป็นรูปบุคคลชายนั่งบนพื้นและหันหลังจึงไม่เห็นใบหน้า โดยเส้นสี แสงเงาและน้ำหนักที่นุ่มนวลกลมกลืนและสวยงามสะท้อนจิตใจที่มีความทุกข์ความเศร้าสร้อยในสภาพปัจจุบัน.	จิตใจต้องการอิสรภาพ มีความทุกข์ใจ	—
๒๙	น.ค. ชายสิงคโปร์ คนเมือง (สิงคโปร์) อายุ ๕๒ ปี การศึกษา ป.๔ อาชีพพนักงานบ่อนคาสิโน สูบบุหรี่ ดื่มเหล้าเสกัญชา ยาไอซ์ โทเคน ยาเค ภรรยาอายุ ๕๓ ปี บุตร ๒ คน ต้องโทษคดี พรบ.ยาเสพติด ๒๐ ปี สภาพจิต : มีการแสดงออกทางพฤติกรรมที่ต่อต้านและก้าวร้าวต่อการกระตุ้นทางอารมณ์อย่างปราศจากการควบคุม จีโมโหไม่ยอมใคร มักแสดงออกโดยใช้กำลัง ทำร้ายผู้อื่น ขาดการวางแผนดำเนินชีวิต ไม่สามารถจัดการปัญหาได้อย่างเหมาะสม แต่สร้างสัมพันธ์ภาพกับผู้อื่นได้ดี	น.ค. วาด ๒ ภาพ. ภาพแรกเป็นรูปธงชาติสิงคโปร์ กับคำประกอบภาพว่า “คิดถึงบ้าน”. ภาพที่ ๒ เป็นภูมิทัศน์ของป่าทึบ ซึ่งอาจไม่มีความหมายอะไรมาก หรืออาจมีความรู้สึกปรารถนาสิ่งแวดล้อมที่ชุ่มชื้นให้ความสงบและความผ่อนคลาย.	ความต้องการอิสรภาพ และเก็บกด	—
๓๐	พ.ม. ชายไทย คนเมือง (กทม.) อายุ ๓๔ ปี การศึกษา ม.๑ อาชีพขายโทรศัพท์มือถือ สูบบุหรี่ ดื่มสุรา ภรรยา ๑ คน บุตร ๑ คน ต้องโทษคดีทำร้ายร่างกาย ๕ ปี ๑๘ เดือน สภาพจิต : อารมณ์ร้อนหุนหันุนใจ ขาดความสามารถในการควบคุมอารมณ์ ขาดการยับยั้งชั่งใจ ขาดความรับผิดชอบ ใช้ชีวิตสนุกไปวันๆ ปรับตัวเข้ากับสถานการณ์และสิ่งแวดล้อมได้ดี และแก้ไขปัญหาก็ได้	พ.ม. วาด ๒ ภาพ. ภาพแรกมีผู้ขับรถยนต์กระเบาะสีแดงท่องเที่ยวในเมืองที่มีตึกสูงๆ และภาพที่ ๒ มีรูปเครื่องบินกำลังเหินฟ้า. น่าจะสะท้อนสภาพจิตใจที่พุ่งเฟื้อ และความใฝ่สูง.	สภาพจิตพุ่งเฟื้อ และใฝ่สูง	+

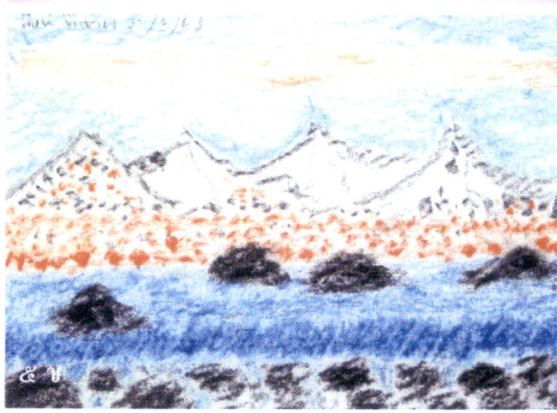
๒ ข

๒ ง

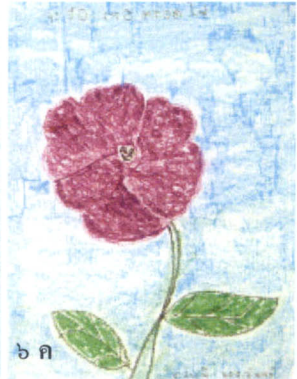

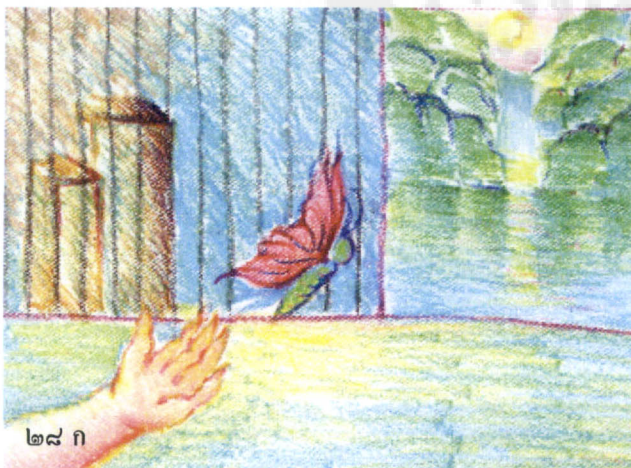
๔ ข

๕ ข

หมายเหตุ: ตัวเลขกำกับในภาพตรงกับลำดับเลขที่ของผู้ตั้งข้างในตารางที่ ๑

๘. อารมณ์อ่อนไหว : หญิง ๒ คน

๙. เพศวิปริต : ชาย ๑ คน หญิง ๑ คน

๑๐. อารมณ์หนีปัญหา : ชาย ๔ คน หญิง ๓ คน

ผลการวิเคราะห์จากภาพวาด ได้แก่

๑. ไม่พบผิดปกติ ๑๒ ราย (ร้อยละ ๔๐.๐๐) : ชาย ๗ คน (รายที่ ๔, ๑๐, ๑๑, ๑๒, ๑๘, ๑๙, ๒๐) หญิง ๕ คน (รายที่ ๖, ๘, ๑๔, ๒๒, ๒๓)

๒. ขาดความเชื่อมั่น ๒ ราย (ร้อยละ ๖.๖๖) : ชาย ๑ คน หญิง ๑ คน

๓. พะวงเรื่องความรัก ๑ ราย (ร้อยละ ๓.๓๓) : หญิง ๑ คน

๔. อารมณ์พุ่งชน ไม่มั่นคง ๒ ราย (ร้อยละ ๖.๖๖) : ชาย ๒ คน

๕. อารมณ์ร้อน ๓ ราย (ร้อยละ ๑๐.๐๐) : ชาย ๒ คน หญิง ๑ คน

๖. วิตกกังวล ๑ ราย (ร้อยละ ๓.๓๓) : ชาย ๑ คน

๗. เก็บกด ๗ ราย (ร้อยละ ๒๓.๓๓) : ชาย ๔ คน หญิง ๓ คน

๘. ความรู้สึกสับสน ๑ ราย (ร้อยละ ๓.๓๓) : ชาย ๑ คน

๙. นิสัยพุ่งเพื่อ ๑ ราย (ร้อยละ ๓.๓๓) : ชาย ๑ คน

๑๐. มีพลังจิตแรง ๑ ราย (ร้อยละ ๓.๓๓) : ชาย ๑ คน

๑๑. ลื่นหวั่น ท้อแท้ ๕ ราย (ร้อยละ ๑๖.๖๖) : ชาย ๓ คน หญิง ๒ คน

๑๒. เพศวิปริต ๑ ราย (ร้อยละ ๓.๓๓) : ชาย ๑ คน

๑๓. ความว้าเหว ๑ ราย (ร้อยละ ๓.๓๓) : ชาย ๑ คน

๑๔. ซัดใจ ๒ ราย (ร้อยละ ๖.๖๖) : หญิง ๒ คน

๑๕. เครียด ๑ ราย (ร้อยละ ๓.๓๓) : ชาย ๑ คน

จากตารางที่ ๑ นักโทษรายที่ ๑๐ มีผลการวิเคราะห์ทางจิตวิทยาไม่แสดงสภาพอารมณ์ที่ผิดปกติ ซึ่งตรงกับผลการวิเคราะห์จากภาพวาด. ส่วนกรณีการวิเคราะห์ภาพวาดพบตัวอย่างศึกษา ๑๒ รายที่ไม่แสดงภาวะอารมณ์ผิดปกตินั้น การวิเคราะห์ทางจิตวิทยาพบผิดปกติ ๑๑ ราย.

วิจารณ์

เป้าหมายหลักของการศึกษานี้ได้แก่ การอ่านสภาพจิตของผู้ต้องโทษจากภาพวาดอิสระ โดยหวังว่าจะสามารถล่วงเผยสันดานแต่กำเนิด, บังคับสภาพแวดล้อม หรือพฤติกรรมที่เป็นเหตุหรือสิ่งจูงใจให้กระทำความผิด. แต่เมื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลแล้วได้ผลไม่ตรงตามความมุ่งหมาย คือ ไม่พบสภาพจิตใจที่อาจวินิจฉัยว่าผิดปกติถึง ๑๒ คน จากจำนวน ๓๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๐๐ และผลสภาพจิตใจผิดปกติที่อ่านในภาพวาดนั้นน่าจะเป็นการแสดงออกสะท้อนความรู้สึกที่ต้องรับโทษ คมขื่นในเรือนจำ มากกว่าสภาพจิตใจที่เป็นสาเหตุบังคับให้กระทำความผิด. ที่ได้ผลดังนี้เข้าใจว่าเป็นเพราะตัวอย่างที่ศึกษาไม่เหมาะสมกับจุดประสงค์ของการศึกษาคั้งนี้ เนื่องจากตัวอย่างศึกษาส่วนใหญ่ (๒๔ ราย ร้อยละ ๘๐.๐๐) เป็นผู้ต้องโทษเหตุผิด พรบ. ยาเสพติด ซึ่งเป็นอาชญากรรมที่มีสิ่งจูงใจจากความปรารถนาเงินทองความรุ่มรวยมากกว่าสิ่งอื่น อันเป็นวิสัยมนุษย์ธรรมดาทั่วไป. ส่วนอีก ๖ รายนั้น (รายที่ ๔, ๑๐, ๑๙, ๒๑, ๒๘, ๓๐) ๕ รายเป็นคดีลหุโทษ (ปลอมแปลงบัตรเครดิต, ชิงทรัพย์, ทำร้ายร่างกาย, และข่มขืน) และ ๑ รายเป็นคดีฆาตกรรม (ฆ่าคนตาย) ซึ่งผลการวิเคราะห์ก็ยังคงติดอยู่ในกลุ่มที่แสดงออกความรู้สึกเนื่องจากต้องโทษคุมขัง. ดังนั้นคณะผู้วิจัยจึงตั้งใจวางแผนการศึกษาวิจัยต่อไปด้วยระยะเวลาต่อเนื่องที่ยาวนานขึ้นกับผู้ต้องโทษอุกฉกรรจ์ ซึ่งน่าจะสามารถเปิดสภาพจิตที่เป็นแรงจูงใจก่ออาชญากรรมได้ชัดเจน.

งานทำนองนี้ที่มีส่วนคล้ายกับงานปัจจุบันคือการอ่านสภาพอารมณ์ที่แสดงในภาพวาดอิสระเคยมีผู้ทำและรายงานไว้แล้วในประเทศไทย^{๒๔, ๑๐} แต่เท่าที่ทราบยังไม่เคยมีการวิจัยล่วงลึกไปถึงสภาพจิตได้สำนึกที่จูงใจหรือส่งเสริมพฤติกรรมการชั่วร้ายต่างๆ ดังที่คณะวิจัยนี้ตั้งใจกระทำ.

สุดท้ายต้องยอมรับว่าทั้งผู้วิจัยฝ่ายจิตวิทยาและศิลปกรรมอาจมีจุดมโนงานด้านวิเคราะห์สภาพจิตยังไม่สมบูรณ์เต็มที่ ดังนั้นผลงานวิจัยครั้งนี้ยังต้องรอนักวิชาการที่รู้ลึกช่วยวิจารณ์เพิ่มเติมให้ความรู้ที่สมบูรณ์ต่อไป.

กิตติกรรมประกาศ

นายแพทย์จอห์น เลอวิตซ์วอร์พส์ ผู้อำนวยการทัตสถาน โรงพยาบาลราชทัณฑ์ ได้กรุณาอนุเคราะห์คณะผู้วิจัยให้เข้าไปทำการศึกษาผู้ต้องขังของทัตสถาน พร้อมทั้งให้ความสะดวกอย่างเต็มที่

ศาสตราจารย์ ดร.วิรุณ ตั้งเจริญ ได้กรุณาอ่านรายงานวิจัยและแนะนำข้อคิดที่เป็นประโยชน์ยิ่ง

กลุ่มนักศึกษาคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้แก่ นายกฤษณ์ จันทร์ทับ, นางสาวณัฏฐวดี สุขธยรักษ์, นางสาวศศิธร กมลรัตนกุล, นางสาวศิริพร พูลหวัง, นางสาวศศิธร พูลหวัง, นางสาวดารัตน วรธรรมพิทักษ์ และ นางสาวธิดารัตน์ แพงดาวงษ์ ได้ช่วยปฏิบัติหน้าที่ควบคุมการวาดภาพของนักโทษ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (คณะศิลปกรรมศาสตร์) ให้การสนับสนุนทุนวิจัยครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

๑. Kramer E. Art as therapy; Collected Papers, Edited by LA Gerity. London & Philadelphia: Jessica Kingsley Publishers; 2000.
๒. กุสุมา รักษมนิ. ผลงานฝีพระหัตถ์ด้านศิลปะและการออกแบบของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว. วารสารราชบัณฑิตยสถาน ๒๕๔๕:๒๗ (ฉบับพิเศษ):๘๕-๘๖.
๓. วิรุณ ตั้งเจริญ. พระอัจฉริยภาพของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวด้านศิลปกรรม. วารสารราชบัณฑิตยสถาน ๒๕๔๕:๒๗(ฉบับพิเศษ): ๑๕๕-๑๖.
๔. ปัญญา วิจินธนสาร, เลิศศิริ บวรกิตติ. พระอัจฉริยภาพด้านจิตรกรรมและจินตภาพฝีพระหัตถ์ในรัชกาลที่ ๙. วารสารราชบัณฑิตยสถาน ๒๕๔๖:๒๘:๑๑๔-๑๕๕.
๕. ปัญญา วิจินธนสาร, เลิศศิริ บวรกิตติ. จิตรกรรมภาพเหมือนบุคคลฝีพระหัตถ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙. วารสารราชบัณฑิตยสถาน ๒๕๕๐:๓๒:๑๘๐-๘.
๖. Tang Gallery. "Credence" จิตรกรรมสะท้อนความเชื่อแห่งจิต. Fine Art Magazine of Thailand ๒๕๔๘:๒:๑๒๔-๕.
๗. เลิศศิริ บวรกิตติ. การแสดงออกทางศิลปะของเด็กอายุ ๕-๑๐ ปี. วารสารสาธิตสุขุมวิทวิทยาลัยบูรพา ๒๕๕๐:๒:๖๘-๗๔.
๘. เลิศศิริ บวรกิตติ. ประภา โสฬสจินดา-นันทวรศิลป์, สมัย สิริทองถาวร. ศิลปกรรมบำบัดเด็กเหื่อน้ำไหล. ดินดลล์ที่อำเภอกลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์. วารสารวิจัยระบบสาธารณสุข ๒๕๕๐:๑:๓๑๕-๓๒.
๙. ลอรา-ศศิธร. เสียงสะท้อนจากภาพวาดของลูก. <http://news.sanook.com> เปิดอ่านเมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๓.
๑๐. สุกัลกัญญ์ ธนเกษพิศาล. การวิเคราะห์ภาพวาดระบายสีของเด็กกำพร้าอายุ ๗ ถึง ๙ ปีในสถานสงเคราะห์ สังกัดกรมประชาสงเคราะห์ กระทรวงมหาดไทย. หน้า ISBN: 974-581-336-2, ๒๕๓๔. หน้า ๑๓๕.